

Pracovněprávní aktuality

(sledované období: 2. 2. 2013 – 6. 3. 2013)

JUDr. Nataša Randlová/Mgr. Barbora Kudrhalt Suchá
Advokátní kancelář Randl Partners, www.randls.com, člen Ius Laboris
Právnícká firma roku 2012 v kategorii Pracovní právo

ONLINE TIP: Tento článek máte k dispozici na adrese www.mzdovapraxe.cz již od 2. 4. 2013.

Vyhlášené předpisy

Zákon, kterým se mění zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem 47/2013 Sb. dne
4. 3. 2013

Účinnost: 1. 4. 2013

Vyhláška o stanovení seznamu zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty

Vyhlášena ve Sbírce zákonů pod číslem 29/2013 Sb. dne
8. 2. 2013

Účinnost: 20. 2. 2013

Ministerstvo vnitra vydalo novou vyhlášku stanovící seznam zemí, jejichž státní příslušníci mohou v ČR žádat o vydání zelené karty, tj. dokladu spojujícího pracovní povolení a povolení k pobytu. Oproti předchozí vyhlášce č. 461/2008 Sb. dochází k podstatnému zvýšení počtu zahrnutých zemí, a to ze 12 na celkem 64.

Možnost získat zelenou kartu typu „A“ tak budou nově mít například státní příslušníci Čínské lidové republiky, Filipínské republiky, Indické republiky, Ruské federace či Turecké republiky. Hlavním přínosem nové vyhlášky má být pomoc zaměstnavatelům, kteří nemohou najít na českém a evropském trhu práce vhodné kvalifikované pracovníky.

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 618

Stav projednání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2013

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 875

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem kalendářního měsíce
po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 876

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce
po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 887

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 8. 2013

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 458/2011 Sb., o změně některých zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů

Sněmovní tisk: 677

Stav projednání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2013

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 766

Stav projednání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2013

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (slovenské důchody)

Sněmovní tisk: 905

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce po vyhlášení

Neschválené předpisy

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, a zákon č. 428/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření

Sněmovní tisk: 833

Stav projednání: Poslanecká sněmovna – vzat zpět

v 1. čtení

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva hmotného

Sněmovní tisk: 930

Stav projednání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí v souvislosti s přijetím zákona o kontrole

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014 s výjimkami

Návrh zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014

Věcný záměr zákona o stávce a výluce

Stav projednání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2013

Návrh věcného záměru nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců na území České republiky, volného pohybu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků a ochrany státních hranic

Stav projednání: vláda – schváleno

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2015

Návrh věcného záměru legislativního řešení whistleblowingu a ochrany oznamovatelů

Stav projednání: vláda – schváleno

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014

Návrh zákona, kterým se mění zákony související se zavedením karty sociálních systémů

Sněmovní tisk: 838

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – zamítnut

v 1. čtení

Nové projednávané předpisy

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 911

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: dnem vyhlášení

Návrh zákona, kterým se zrušuje karta sociálních systémů

Sněmovní tisk: 913

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: dnem vyhlášení

Návrh vyhlášky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění zákona č. 167/2012 Sb., týkající se posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání nebo pracovnělékařských služeb (vyhláška o pracovnělékařských službách)

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. 4. 2013

Prováděcí vyhláška Ministerstva zdravotnictví o pracovnělékařských službách má upravit obsah těchto služeb, vedení dokumentace o nich, druhy a náplň pracovnělékařských prohlídek, náležitosti žádosti o provedení prohlídky i lékařských posudků, jakož i postup posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání.

Dne 1. 3. 2013 bylo zveřejněno znění vyhlášky se zapracovanými připomínkami. Lze tedy předpokládat, že konečné znění vyhlášky bude vyhlášeno před 1. 4. 2013, kdy skončí přechodné období podle § 98 zákona o specifických zdravotních službách, ve kterém zaměstnavatelé ještě mohli poskytovat pracovnělékařské služby podle předpisů upravujících závodní preventivní péči.

Obsah pracovnělékařských služeb

Obsah pracovnělékařských služeb upravuje návrh vyhlášky velmi podrobně vyjmenováním celé řady úkolů, které budou zaměstnavatelé prostřednictvím smluvních poskytovatelů pracovnělékařských služeb povinni zajišťovat. V rámci **hodnocení zdravotního stavu** bude kromě lékařských prohlídek prováděno například hodnocení údajů o vlivu pracovní činnosti, pracovního prostředí a pracovních podmínek na zdraví zaměstnanců a s tím související nemocnosti. **Poradenství** bude zahrnovat poradenské

činnosti například v problematice ergonomie a psychologie práce, pitného režimu či při zavádění nových technologií, látek a postupů z hlediska jejich vlivu na zdraví zaměstnanců. Nově budou poskytovatelé také školit zaměstnance určené zaměstnavatelem v **poskytování první pomoci**.

Dále budou poskytovatelé provádět **pravidelný dohled** na pracovištích a nad výkonem práce za účelem zjišťování a hodnocení rizikových faktorů (včetně zařízení závodního stravování a dalších zařízení zaměstnavatele). Dohled bude prováděn na všech pracovištích zaměstnavatele minimálně jedenkrát za kalendářní rok, u prací 1. kategorie pouze jedenkrát za dva kalendářní roky.

Příloha č. 1 vyhlášky pak má stanovit **časovou náročnost poradenství a dohledu na jednoho zaměstnance** (bez prohlídek) následujícím způsobem:

- 10 minut ročně na zaměstnance 1. kategorie,
- 20 minut ročně na zaměstnance 2. kategorie,
- 40 minut ročně na zaměstnance rizikového.

Časová náročnost prohlídek je stanovena samostatně, a to v závislosti na typu prohlídky a náročnosti práce od 30 do 60 minut.

Pracovnělékařské prohlídky

Na každou prohlídku bude zaměstnavatel podle § 55 odst. 1 písm. c) zákona o specifických zdravotních službách povinen vybavit zaměstnance žádostí, jejíž náležitosti stanoví vyhláška následovně:

- a) identifikační údaje zaměstnavatele – obvykle obchodní firma nebo název, adresa sídla, IČ,
- b) identifikační údaje zaměstnance nebo uchazeče – jméno a příjmení, datum narození, adresa,
- c) pracovní zařazení, druh práce a režim práce,
- d) rizikové faktory ve vztahu ke konkrétní práci a míra rizikových faktorů pracovních podmínek vyjádřená kategorií práce podle jednotlivých rozhodujících faktorů,
- e) druh požadované pracovnělékařské prohlídky,
- f) důvod k provedení prohlídky.

Kromě vstupních a mimořádných prohlídek zmiňovaných přímo v zákoně o specifických zdravotních službách vyhláška upravuje jako druh prohlídky **ještě prohlídky periodické** (které zahrnou i dřívější řadové prohlídky), **výstupní a následné**. Při každé prohlídce (až na některé případy mimořádných prohlídek) bude poskytovatel

povinen podle vyhlášky provést základní vyšetření, obsahující zdravotní a pracovní anamnézu, komplexní fyzikální vyšetření a základní chemické vyšetření moče. Poté může v případech stanovených právními předpisy či na základě své odůvodněné indikace vyslat zaměstnance či uchazeče ještě na potřebná odborná vyšetření.

Vstupní prohlídky budou vedle případů vzniku pracovněprávního vztahu povinně prováděny dle vyhlášky i před převedením na jiný druh práce či na práci vykonávanou za odlišných podmínek. Mimořádné prohlídky se budou kromě žádosti zaměstnance či zaměstnavatele provádět i v případech stanovených vyhláškou, např. při přerušení práce na dobu delší než 6 měsíců (tj. i po návratu z mateřské dovolené) či při zhoršení pracovních podmínek.

Intervaly provádění periodických prohlídek stanoví vyhláška následujícím způsobem (pokud se neuplatní výjimka vyplývající z rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví nebo právních předpisů):

Rizikovitost práce	Frekvence prohlídek	
	zaměstnanec do 50 let věku	zaměstnanec nad 50 let věku
1. kategorie	6 let	4 roky
2. kategorie	5 let	3 roky
Práce, jejíž součástí je riziko ohrožení zdraví	4 roky	2 roky
2. riziková / 3. kategorie	2 roky	
4. kategorie	1 rok	

Na výstupní prohlídku pak zaměstnavatel bude povinen vyslat zaměstnance zejména:

- před skončením pracovního poměru na práci 2. a vyšší kategorie,
- před skončením dohody o provedení práce či dohody o pracovní činnosti na práci 2. rizikové a vyšší kategorie,
- před převedením na práci se sníženou zdravotní náročností.

TIP: Článek s podrobným výkladem nové vyhlášky o pracovnělékařských službách přineseme v příštím čísle časopisu Práce a mzda.

MPSV

Nová důchodová kalkulačka

Ministerstvo práce a sociálních věcí zveřejnilo na svých internetových stránkách aktualizovanou důchodovou kalkulačku, která nově zohledňuje pravděpodobný demo-

Náležitosti lékařského posudku

Dále má vyhláška stanovit náležitosti lékařského posudku o zdravotní způsobilosti k práci. Ovšem při vydávání těchto posudků bude nutné vždy přihlídnout i k náležitostem upraveným v § 43 odst. 3 zákona o specifických zdravotních službách a k obecným náležitostem lékařských posudků stanoveným vyhláškou č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci.

Dle těchto tří předpisů bude lékařský posudek muset obsahovat:

- a) identifikační údaje zaměstnavatele – obvykle obchodní firma nebo název, adresa sídla, IČ,
- b) identifikační údaje zaměstnance nebo uchazeče o zaměstnání – jméno a příjmení, datum narození, adresa,
- c) identifikační údaje poskytovatele – adresa sídla, IČ, razítko,
- d) identifikační údaje lékaře, který posudek jménem poskytovatele vydal – jméno a příjmení, podpis,
- e) pracovní zařazení, druh práce a režim práce,
- f) rizikové faktory ve vztahu ke konkrétní práci a míra rizikových faktorů pracovních podmínek vyjádřená kategorií práce podle jednotlivých rozhodujících faktorů,
- g) účel vydání posudku,
- h) posudkový závěr:
 - zdravotně způsobilý,
 - zdravotně nezpůsobilý,
 - zdravotně způsobilý s podmínkou, nebo
 - pozbyl dlouhodobě zdravotní způsobilost,
- i) termín provedení mimořádné prohlídky, je-li takový postup důvodný (resp. datum ukončení platnosti posudku),
- j) poučení o možnosti podat návrh na přezkoumání poskytovateli, který posudek vydal:
 - v jaké lhůtě se podává,
 - od kterého dne se lhůta počítá,
 - zda návrh má či nemá odkladný účinek.
- k) pořadové číslo nebo jiné evidenční označení posudku,
- l) datum vydání posudku.

grafický vývoj na území České republiky. Doposud si bylo možné spočítat budoucí důchod podle vzorce, který se pro výpočet důchodu používá dnes, avšak ke změnám zákonů a fungování důchodového systému nepřihlížel.

AKTUALITY

Pracovněprávní aktuality

Podle dostupných dat bude lidí v důchodovém věku v ČR stále přibývat a stát již nebude mít dostatek finančních prostředků, aby důchody udržel na stejné výši, jako jsou dnes. Ekonomické studie počítají dokonce s 50% snížením státních důchodů během následujících 40 let.

Nová kalkulačka nabízí výpočet důchodu jak pro variantu zapojení se do důchodové reformy (tj. vstupu do II. pilíře),

tak pro možnost setrvání v současném systému beze změn. Úplnou novinkou potom je možnost porovnat budoucí důchod obdržení od státu a důchod z II. pilíře s přihlédnutím k pravděpodobnému vývoji ve společnosti.

Novou důchodovou kalkulačku naleznete na adrese <http://duchodovakalkulacka.mpsv.cz/>.

ČSSZ

Zřízení speciální datové schránky ČSSZ pro elektronická podání vybraných tiskopisů

V předchozím vydání Pracovněprávních aktualit jsme informovali o odložení zavedení povinné elektronické komunikace s ČSSZ a o tom, že klienti mohou podávat tiskopisy písemně ještě po celý rok 2013.

S účinností od 1. 3. 2013 zavádí ČSSZ změny také v elektronickém podávání. Vybrané předepsané tiskopisy již nebudou zaměstnavatelé, kteří si zvolí elektronickou formu, moci zasílat do datové schránky místně příslušné správy sociálního zabezpečení. Namísto toho je budou muset zasílat do speciální datové schránky ČSSZ (ID 5ffu6xk) zřízené k tomuto účelu (nebo prostřednictvím veřejného rozhraní pro e-Podání – zde se nic nemění). Konkrétně se jedná o tiskopisy:

- evidenční list důchodového pojištění,
- potvrzení o studiu pro účely důchodového pojištění,
- přehled o výši pojistného,
- oznámení o nástupu do zaměstnání / skončení zaměstnání,
- příloha k žádosti o dávku nemocenského pojištění.

K podáním, která nebudou splňovat stanovené náležitosti (tj. budou po 1. 3. odeslány do nesprávné datové schránky), nebude ČSSZ přihlížet.

Novinkou jsou také interaktivní formuláře (ke stažení na webu ČSSZ) s funkcí přímého odeslání do nové datové schránky. Tento postup má usnadnit podání zejména klientům s datovou schránkou, kteří nemají k dispozici mzdový/personální software.

Snížení počtu dočasných pracovních neschopností a provedené kontroly v roce 2012

ČSSZ přinesla na svých internetových stránkách statistické údaje o dočasných pracovních neschopnostech a kontrolách za rok 2012. Dle zveřejněných informací v roce 2012 ČSSZ evidovala celkem 1 213 133 ukončených dočasných pracovních neschopností, což představuje více než 9% snížení oproti roku 2011. Také celkový počet prostonaných dní se meziročně snížil. Naopak průměrná doba trvání jednoho případu neschopnosti se mírně prodloužila, a to na 45,26 dne.

Dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce bylo v roce 2012 ze strany ČSSZ kontrolováno v 151 410 případech. Následné krácení nebo odnětí nemocenské pro porušení tohoto režimu poté postihlo necelé 3 000 osob.

Podrobné informace České správy sociálního zabezpečení jsou k dispozici na <http://www.cssz.cz/cz/ocssz/informace/media/tiskove-zpravy>.

Projednávané mezinárodní smlouvy

Smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Indickou republikou

Sněmovní tisk: 72

Stav projednání: Poslanecká sněmovna – schváleno
Senát – souhlas s ratifikací

Smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Ruskou federací

Sněmovní tisk: 567

Stav projednání: Poslanecká sněmovna – schváleno
Senát – souhlas s ratifikací

Úmluva MOP č. 189 o pracovnících v cizí domácnosti

Sněmovní tisk: 708

Stav projednání: Poslanecká sněmovna – bere na vědomí
Senát – bere na vědomí